

Aan:
Statenfractie SGP, tav de heer van den Dikkenberg

In afschrift aan:
Provinciale Staten van Utrecht

ONDERWERP	Beantwoording schriftelijke vragen ex. art. 47 betreffende De Elster Buitenwaarden	TELEFOONNUMMER	+31620300876
		E-MAILADRES	Martin.de.Haan@provincie- utrecht.nl
DATUM	31-10-2023	DOMEIN/OPGAVE	LLO
DOCUMENTNUMMER	UTSP-587173017-276	TEAM	ULG
CONTACTPERSOON	Martin de Haan		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte heer van den Dikkenberg ,

Toelichting (vragensteller):

SGP: In Elst wordt momenteel hard gewerkt aan de realisatie van de Elster Buitenwaard waar de uiterwaarden vergraven worden tot natuurgebied. Onlangs is er een rondleiding geweest waarbij medegedeeld werd dat een groot deel van het jaar de toegang niet is toegestaan in de uiterwaarden vanwege het broedseizoen.

1. Is het college van Gedeputeerde Staten het eens met de SGP dat toegang van natuurgebieden, en zeker uiterwaarden, van groot belang is voor het draagvlak van een ontwikkeling?

Antwoord:

Om misverstanden te voorkomen hierbij de feitelijkeheden op een rij:

De wandelroute (totaal ruim 6 km) in de Elster Buitenwaarden is het gehele jaar opengesteld, met één uitzondering; van half oktober tot half maart is een deel van de wandelroute over de zomerkade tussen de Ingenseveerweg en Remmerden (totaal ca 1,5 km) afgesloten in verband met overwinterende vogels. Deze beperking maakt ook onderdeel uit van ons besluit van 12 juli 2018 (met zaaknummer Z-WNB-GB-OV-2018-0097 en nummer 81CBEB49) om de Wnb-vergunning voor de Elster Buitenwaarden te verlenen. Omdat een aantal natuurdoelen zeer kwetsbaar zijn voor verstoring door recreanten, is zonerings hier onvermijdelijk. Dit gebied wordt niet ingericht voor intensief gebruik door recreanten. De Elster Buitenwaarden was voorheen ook zeer beperkt toegankelijk voor recreanten. Het recreatieve medegebruik en beleefbaarheid van het gebied wordt groter na de inrichtingswerkzaamheden door het de aanleg struinaroutes langs de randen van het gebied.

De Elster Buitenwaarden maakt onderdeel uit van het overallproject 'Natuurontwikkeling Uiterwaarden Neder-Rijn', onderdeel van Natura 2000 Rijntakken. De deelgebieden langs de Neder-Rijn waar dit voor geldt zijn: Rhenense uiterwaarden, Palmerswaard, Elster Buitenwaarden, Machinistenschool, Amerongse Bovenpolder en Lunenburgerwaard. Voor deze uiterwaarden langs de Neder-Rijn is één van de 5 gestelde projectdoelen 'Mogelijkheden voor recreatief medegebruik benutten'. Het ene deelgebied biedt meer mogelijkheden voor recreatief medegebruik dan het andere deelgebied, afhankelijk van de soorten die moeten worden beschermd.

De instandhoudingsdoelstellingen van habitatrictlijnsoorten (flora en fauna) en (niet-) broedvogels zijn voor de WnB-vergunning voor de Elster Buitenwaarden bepalend geweest voor vaststellen van de struinroutes.

2. Hoe borgt het college de toegang voor inwoners van de provincie om te kunnen recreëren?

Antwoord:

Door bij dergelijke inrichtingsprojecten in de uiterwaarden, in samenspraak met alle stakeholders (waaronder bewoners) en binnen de speelruimte van vigerende wet- en regelgeving, steeds de balans te zoeken in de beleefbaarheid en toegankelijkheid van natuurgebieden versus het in stand houden (het niet verstoren) van natuurdoelen.

3. Tijdens een rondleiding bleek dat bij betrokken inwoners niet duidelijk was dat een groot deel van het jaar de route afgesloten wordt. Genoemd werd dat dit voor ganzen gebeurt.

Antwoord:

Dit betreft een misverstand. Vanaf 2019 staat op de website van Provincie Utrecht dat alleen van half oktober tot half maart een deel van de wandelroute over de zomerkade tussen de Ingenseveerweg en Remmerden (totaal ca 1,5 km) is afgesloten in verband met overwinterende vogels. Drie ganzensoorten (Kolgans, Grauwe gans en Brandgans) zijn daar onderdeel van. In totaal hebben we te maken met 26 'niet-broedvogels' waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn gesteld in de Wnb-vergunning van de Elster Buitenwaarden. Daarnaast hebben we instandhoudingsdoelstellingen van 12 'broedvogels' te borgen, waarvan voor 5 soorten de habitat dient te worden vergroot.

4. Klopt het dat voornamelijk ganzen zorgen voor beperking van de toegang gedurende een lange periode in het broedseizoen?

Antwoord:

Nee, de beperking van de toegang én de zonering van de recreatie in het gebied over de struinroutes zijn gesteld voor veel soorten om hun leef- en foerageergebieden te borgen. In de Elster Buitenwaarden komen habitatrictlijnsoorten voor zoals de bever, kleine modderkruiper en bittervoorn. Aangewezen vogelrichtlijnsoorten (broedvogels) zijn onder meer dodaars, roerdomp, woudaapje, porseleinhoen, kwartelkoning en ijsvogel. Aangewezen vogelrichtlijnsoorten (niet-broedvogels) zijn, naast de genoemde ganzen, onder meer fuut, aalscholver, wilde zwaan, smient en nonnetje.

5. Kan Gedeputeerde Staten hiervoor een vrijstelling geven zodat het 'rondje' altijd gelopen kan worden?

Antwoord:

Gelet op ons in 2018 genomen besluit is het zeer onwenselijk om, nog voordat de natuurinrichting van de Elster Buitenwaarden is opgeleverd en afgerond, terug te komen op dit besluit. Beter gunnen we de komende jaren de natuur in de Elster Buitenwaarden de tijd om vooral robuust te worden en kan te zijner tijd worden bepaald of een heroverweging van de periodieke afsluiting i.v.m. overwinterende vogels kansrijk is gezien de beschermingsvoorwaarden.

6. Hoe is de afsluiting gedurende een lange periode in overeenstemming met motie 33 uit 2021 aangaande het inspanssen voor maximale recreatie in de uiterwaarden?

Antwoord:

Het natuurinrichtingsproject Elster Buitenwaarden is in 2018 vergund. Ook de vigerende Wnb-vergunning dateert uit 2018. De PFAS-problematiek, sinds 2019, heeft de feitelijke uitvoering van het totale plan met bijna 4 jaar vertraagd.

7. Is Gedeputeerde Staten bereid met Het Utrechts Landschap te onderzoeken hoe het 'rondje' toch jaarrond gelopen kan worden met minimale verstoring?

Antwoord:

Gezien de bovenstaande argumenten en de komende uitspraken van de Ecologische Autoriteit op de Natuurdoelanalyses van de N2000 gebieden is het beter de natuur in de Elster Buitenwaarden de tijd te geven om zich robuust te ontwikkelen. De Wnb-vergunning, met daarin de instandhoudingsdoelstellingen van de habitatrichtlijnsoorten, is hierbij prevalerend en heeft de recreatieve druk op dit gebied aan banden gelegd.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
Mr. J.H. Oosters

Secretaris,
drs. A.G. Knol-van Leeuwen